

alissa ganíeva

la muntanya de la festa

Traducció de Miquel Cabal Guarro
L'Altra editorial

Pròleg

–Anvar, porta el llevataps! –va cridar en Iussup, content, fent un gest amb la mà.

L'Anvar va córrer a la cuina i de sobte es va trobar immers en un núvol de farina. Dreta a la vora de la taula, la Zumrud es passava el tamís d'una mà a l'altra, i va exclamar:

–¿T'ho pots creure, Gúlia? La conec de quan estudiàvem, de fa vint anys, o més. I era tan irònica, tant... És que tenia un fibló a la llengua. Deu fer cosa de deu anys que al marit li va agafar fort amb la religió i ella se'n va separar. No tenia cap intenció de canviar de vida, no. Total, que me la trobo i em diu que ha anat a la Meca. Em va deixar de pedra, no m'ho podia creure. «¿I amb qui?», li pregunto. «Amb el meu marit», em diu, «amb el meu ex».

–Ama-a-an!₁ –va fer la Gúlia, allargant la paraula mentre s'asseia en una cadira, grassoneta com era, vestida amb una brusa tornassolada.

–Ara resa i fa el ramadà. Encara li vaig donar un consell, fent broma: «Doncs torna-t'hi a casar, ara que us aveniu tant», li dic. En realitat, ell ja té una altra dona, i fills, però aquest cop li podria fer de segona dona.

–Ui!, davant de casa en tenim una, una segona dona d'aquestes –va dir la Gúlia, fent un gest de desdeny–. O més aviat deu ser la quarta. És una russa convertida a l'islam, va tota tapada. Ell és un peix gros de la planta de ciment. La visita els divendres, amb escorta. ¿T'ho pots creure? Al matí, si surts a comprar o baixes les escombraries, en obrir la porta et trobes un goril·la al replà fent guàrdia que salta per qualsevol sorollet. Llavors apareix el marit aquest. Jo no l'he arribat a veure mai de viu en viu. Però quan ve, es nota. Perquè abans que arribi ella deixa el vestíbul tan net que es pot llepar...

–El tirabuixó no és en aquest calaix, Anvar –la va interrompre la Zumrud, que pastava–. Doncs sí, Gúlia, si t’haig de ser sincera, a mi no m’agraden les que van tapades.

–Escolta, jo a mi em fa una por que la Pàtia se’m tapi... –va lamentar-se la Gúlia, abaixant la veu mentre s’allisava la faldilla–. És que un parent llunyà nostre la demana per casar-s’hi, és un tipus molt sospitos. Li ha donat una pila d’indicacions de com s’ha de comportar. La Pàtia encara estava de ramadà, doncs arriba a casa un dia que plovia i se’m posa a plorar. Em diu: «M’ha entrat aigua a les orelles, ara he trencat el dejuni». Em vaig fotre negra. «Doncs no facis el ramadà», li dic. «I compte que no et vegi mai amb hijab!».

–¿D’on els ve aquesta moda? –La Gúlia es va arronsar d’espatlles.

L’Anvar va agafar el tirabuixó i va córrer a la sala d’estar. S’hi sentien uns riures molt forts.

–Diu que un àvar va somiar que el mataven i l’endemà se’n va anar a dormir amb tots els col·legues, per si un cas –va fer el quatre-ulls d’en Kerim mentre allargava una copa grossa a en Iussup, que tenia el nas gros.

Van servir vi dolç de Kizliar i van brindar tots: en Iussup, que era alt, el calb d’en Kerim, el rabassut d’en Maga, l’escardalenc de l’Anvar...

–I tu, ¿que no beus gens, Dibir? –va preguntar en Iussup a aquell home emmurriat amb el dit embenat que fins llavors no havia dit ni piu a la conversa.

L’altre va fer que no amb el cap.

–És haram.²

–Emborratxar-se és haram, amb això hi estic d’acord, però aquest vi dolç és com una cançó. Mira quin bouquet, quin gust que té. És medicinal! De petit, ma mare sempre em donava una mica de buzà³ per al cor.

En Dibir potser volia replicar, però va continuar callat, com feia sempre, amb els ulls clavats a la calaixera i a la figura d’una cabra de metall que hi havia al damunt.

–Recordo –va començar en Kerim, tocant l’ase i posant-se bé les ulleres, que li relliscaven– que a l’època soviètica anàvem a fer la vinya. Treballàvem una mica, després tombàvem la portadora i la picàvem com si fos un timbal, mentre ballàvem una lezguinka.⁴ L’Usman també estudiava amb nosaltres, després el van fer fora. Bevia més que ningú i després vinga demanar un ruble.

–¿Quin Usman?

–¿Com que quin Usman? –En Kerim va tornar la pregunta, fent anar la forquilla.– Doncs el mateix que ara és un home sant, el xeic Usman. El van fer fora, va treballar molt de temps de soldador, després venia barrets o no sé què. I ara qui més qui menys tothom el va a veure per la baraca.⁵

–Au, au! –va fer en Iussup, sorprès.

–Lenin va dir «au, au» i el van prendre per babau! –va deixar anar en Kerim.

En Dibir va alçar la cara quadrada i va començar a remoure’s a la cadira.

-¿Que potser ets ateu, Kerim? -va preguntar, després d'estossegar.

En Kerim va deixar anar la forquilla i va aixecar les mans enlaire:

-D'acord, d'acord, no diré res del xeic! A més a més jo sempre li donava un ruble...

L'Anvar es va posar a riure.

-Mira, germà, tens a dins el mateix iblis⁶ que els esgarriats del bosc. Viviu amb un waswàs⁷ permanent. ¿Quina mena d'exemple els dones, a aquests? -va fer entre dents en Dibir, assenyalant amb el cap l'Anvar i en Maga.

-¿Que quin exemple els hi dono? -En Kerim va alçar les mans, atònit.- Doncs mira: mentre vosaltres reseu, jo treballo.

-Zumrud! -va cridar en Iussup, que ensumava de lluny una discussió-. Porta txudú!⁸

Es va sentir soroll a la cuina. En Dibir va fitar atentament en Kerim, que ja tornava a devorar albergínies com si res, i, després de xiuxiuejar la bàsmala,⁹ ell també va servir-se verdures. Van entrar les dones amb dos plats fumejants.

-Sortim a fer exercici -va remugar en Maga a l'orella de l'Anvar, arronsant-se lleugerament d'espatlles.

-Torneu abans no es refredi -va demanar la Zumrud, en veure'ls a la porta.

Al petit pati interior ja era ben fosc. Més enllà del portal, no se sentien els crits de la canalla al carrer, ni la música de sempre, ni les encaixades dels homes que se saludaven cada vespre.

-Avui hi ha com un silenci... -va notar l'Anvar.

Va fer un salt per agafar-se a la barra fixa i va penjar-s'hi, estirant els llargs braços.

-¿Pots fer la ballesta? -va preguntar en Maga.

-I tant, mira, faré la ballesta i després faré molins endavant i enrere -va contestar l'Anvar, en un rampell, i es va posar a bellugar les cames a una banda i a l'altra, escalfant-se per als exercicis.

En Maga, rient per sota el nas, l'observava mentre feia aquelles piruetes.

-Ei, ho fas de puta pena. Va, tira, ara jo.

(...)

Notes

1. En àvar, onomatopeia de desconcert.

2. En àrab, 'prohibit per raons religioses'.

3. Beguda dolça poc alcohòlica a base de cereals. (N. del t.)

4. Dansa tradicional de diversos pobles del Caucas. (N. del t.)

5. En àrab, 'benedicció, gràcia divina'.

6. En àrab, 'geni maligne, dimoni'.

7. En àrab, 'domini malaltís de les forces malignes'.

8. Plat típic del Daguestan, empanades amb farciments diversos.

9. Nom de la fórmula ritual de l'Alcorà que vol dir: «En nom de Déu, el Clement, el Misericordiós».

